



# Cod Ymddygiad ar gyfer Bwrdd Cynnwys Ofcom

---

Dyddiad cyhoeddi: 1 Ebrill 2025

Cylch adolygu: Blynyddol

Cymeradwywyd gan: Bwrdd Ofcom 5 Mawrth 2025

# Cynnwys

---

<b>Cynnwys</b> .....	<b>2</b>
<b>Trosolwg</b> .....	<b>3</b>
<b>1. Cyflwyniad</b> .....	<b>3</b>
<b>2. Rôl y Bwrdd Cynnwys, Cadeirydd a'i Aelodau</b> .....	<b>4</b>
Rôl Aelodau'r Bwrdd Cynnwys.....	4
Rôl Cadeirydd y Bwrdd Cynnwys .....	4
Dirprwyo .....	4
Cyfrinachedd.....	5
Pryderon am gamymarfer.....	5
Polisi diogelwch .....	5
<b>3. Buddiannau</b> .....	<b>5</b>
Datgan buddiannau .....	6
Cofrestr Buddiannau.....	6
Buddiant yn y sectorau rydym yn eu rheoleiddio.....	6
Cyfyngiadau ar fuddsoddiadau ariannol.....	7
Osgoi gwrthdaro posibl arall.....	8
<b>4. Cyfathrebiadau allanol</b> .....	<b>8</b>
Yr egwyddor gyffredinol .....	8
Perthynas â'r Llywodraeth.....	8
Siarad yn gyhoeddus neu ymddangos ar y teledu, radio, ar-lein ac mewn print.....	8
Mynd i gynadleddau .....	10
Delio â rhanddeiliaid yn ystod cyfnodau purdah.....	10
<b>5. Materion eraill</b> .....	<b>10</b>
Ymddygiad a saith egwyddor bywyd cyhoeddus.....	10
Gweithgareddau gwleidyddol.....	11
Atebolrwydd troseddol a sifil.....	11
Treuliau .....	11
Rhoddion a lletygarwch .....	12
Diogelu data.....	13
Cyfyngiadau gadael.....	13
<b>6. Atodiad: Saith Egwyddor Bywyd Cyhoeddus</b> .....	<b>14</b>
Anhunanoldeb .....	14
Uniondeb .....	14
Gwrthrychedd.....	14
Atebolrwydd .....	14
Bod yn agored.....	14
Gonestrwydd .....	14
Arweinyddiaeth .....	14

# Trosolwg

---

Mae'n hanfodol bod Ofcom yn cadw ei enw da o ran didueddrwydd, gonestrwydd a safonau proffesiynol uchel.

Ni ddylai pobl o'r tu allan i Ofcom fyth gael unrhyw resymau dilys dros amau a yw barn a buddiannau gwleidyddol neu fuddiannau preifat Aelodau yn dylanwadu ar benderfyniadau Ofcom, neu a fyddai Aelodau'n gallu elwa ar yr wybodaeth sydd ar gael iddynt drwy eu gwaith.

Yn unol â hynny, dylai Aelodau Bwrdd Cynnwys Ofcom gydymffurfio bob amser â'r Cod Ymddygiad hwn (ac unrhyw addasiadau cytunedig y bydd Bwrdd Ofcom yn eu gwneud iddo), a gweithredu'n ddidwyll ac er budd gorau Ofcom.

## 1. Cyflwyniad

---

- 1.1 Mae'n hanfodol bod Ofcom yn cadw ei enw da o ran didueddrwydd, gonestrwydd a safonau proffesiynol uchel. Ni ddylai pobl o'r tu allan i Ofcom fyth gael unrhyw resymau dilys dros amau a yw barn neu fuddiannau gwleidyddol neu fuddiannau preifat Aelodau yn dylanwadu ar benderfyniadau Ofcom, neu a fyddai Aelodau'n gallu elwa o'r wybodaeth sydd ar gael iddynt drwy eu gwaith.
- 1.2 Sefydlwyd Bwrdd Cynnwys Ofcom gan Ddeddf Cyfathrebiadau (2003). Mae'n gweithredu mewn swyddogaeth gynghori i Fwrdd Ofcom a Gweithrediaeth Ofcom ar faterion sy'n ymwneud â chynnwys. Caiff aelodau unigol o'r Bwrdd Cynnwys hefyd weithredu fel penderfynwyr ar banel sancsiynau sy'n ymwneud â chynnwys<sup>1</sup> neu ar Bwyllgor Etholiadau Ofcom<sup>2</sup>.
- 1.3 Gan weithio'n unol â'r safonau angenrheidiol ar gyfer didueddrwydd, gonestrwydd ac uniondeb, mae'n bwysig bod Ofcom yn gallu denu Aelodau'r Bwrdd Cynnwys sydd â gwybodaeth a phrofiad ar lefel uwch o'r diwydiannau darlledu a chyfryngau.
- 1.4 Fodd bynnag, mae'n bwysig bod Aelodau'n sicrhau nad oes unrhyw argraff o wrthdaro buddiannau – na gwrthdaro go iawn rhwng buddiannau– yn codi mewn perthynas â'u hymrwymiaadau eraill. Felly, efallai y bydd yn rhaid i Ofcom fynd ati'n synhwyrol ac yn briodol i reoli gwrthdaro buddiannau posibl sydd gan Aelodau'r Bwrdd Cynnwys, neu a all godi o bryd i'w gilydd.
- 1.5 Hefyd, mae angen i Ofcom sicrhau nad yw gweithredoedd Aelodau yn bwrw amheuaeth dros ddiueddrwydd a gwrthrychedd Ofcom. Mae disgwyl i Aelodau osgoi ymddygiad a allai ddwyn anfri ar Ofcom neu a allai greu canfyddiad o ragfarn/diffyg didueddrwydd. Rhaid i Aelodau sicrhau bod eu hymddygiad yn gydnaws â Saith Egwyddor Bywyd Cyhoeddus (sydd wedi'u cynnwys fel atodiad i'r Cod hwn).

---

<sup>1</sup> [https://www.ofcom.org.uk/data/assets/pdf\\_file/0030/71967/Procedures\\_for\\_consideration.pdf](https://www.ofcom.org.uk/data/assets/pdf_file/0030/71967/Procedures_for_consideration.pdf)

<sup>2</sup> <https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/how-ofcom-is-run/committees/election-committee>

- 1.6 Dylai Aelodau gyflawni eu dyletswyddau'n bwylllog ac yn ystyriol. Disgwylir i gydweithwyr Ofcom lynu wrth y pedwar gwerth ymddygiad sef Rhagoriaeth, Cydweithio, Ystwythder a Grymuso, a disgwylir i Aelodau wneud hynny hefyd. Dylai Aelodau drin holl gydweithwyr Ofcom â pharch ac urddas.

## 2. Rôl y Bwrdd Cynnwys, Cadeirydd a'i Aelodau

Mae rôl y Bwrdd Cynnwys yn cael sylw yn y [Cylch Gorchwyl](#) a gyhoeddwyd ganddo.

### Rôl Aelodau'r Bwrdd Cynnwys

- 2.1 Mae cyfrifoldebau Aelodau'n cynnwys y materion a ganlyn:
- cyflawni dyletswyddau Ofcom o dan Ddeddf Cyfathrebiadau 2003, unrhyw ddeddfwriaeth atodol berthnasol arall neu Orchmynion mewn perthynas â materion sydd wedi'u dirprwyo i'r Bwrdd Cynnwys;
  - darparu argymhellion a chynghor i Fwrdd Ofcom ar y materion hynny sy'n ymwneud â'r cyfryngau, darlledu a chynnwys sydd wedi'u neilltuo i Fwrdd Ofcom;
  - sicrhau bod y safonau uchaf o safbwynt llywodraethu corfforaethol yn cael eu dilyn bob amser; a
  - sicrhau bod y Bwrdd Cynnwys yn gweithredu o fewn cyfyngiadau ei awdurdod statudol ac o fewn cyfyngiadau ei awdurdod dirprwyedig.

### Rôl Cadeirydd y Bwrdd Cynnwys

- 2.2 Mae gan Gadeirydd y Bwrdd Cynnwys (sy'n aelod o'r Prif Fwrdd ac yn gorfod cydymffurfio â Chod Bwrdd Ofcom) gyfrifoldeb penodol dros arwain y Bwrdd Cynnwys o ran y canlynol:
- cytuno â Bwrdd Ofcom ar strategaeth ar gyfer cyflawni ei ddyletswyddau statudol i'r graddau y maent wedi'u dirprwyo gan Fwrdd Ofcom;
  - cynrychioli barn Ofcom ar faterion y mae gan y Bwrdd Cynnwys gyfrifoldeb dirprwyedig drostynt;
  - rhoi cynghor i Fwrdd Ofcom ar faterion a gedwir i Fwrdd Ofcom ym maes y cyfryngau a darlledu a pholisi ar-alw;
  - sicrhau bod y Bwrdd Cynnwys yn cwrdd yn rheolaidd drwy gydol y flwyddyn, a bod cofnodion cyfarfodydd yn cofnodi'r drafodaeth yn gywir; ac
  - asesu perfformiad Aelodau unigol o'r Bwrdd Cynnwys yn flynyddol, a defnyddio hynny fel sail i unrhyw ailbenodiad posibl i'r Bwrdd Cynnwys.

### Dirprwyo

- 2.3 Mae Aelodau Bwrdd Cynnwys Ofcom yn gwasanaethu'n rhan amser. Mae'r Bwrdd Cynnwys yn gweithredu ar y cyd fel cynghorydd i Fwrdd Ofcom ac i Weithrediaeth Ofcom ar faterion sy'n ymwneud â chynnwys. Fel y nodir ym mharagraff 1.2 uchod, mae dau eithriad sy'n ymwneud â rolau ar rai materion sy'n ymwneud â chynnwys.

## Cyfrinachedd

- 2.4 Bydd disgwyl i Aelodau o'r Bwrdd Cynnwys ddangos cyfrinachedd llwyr mewn perthynas â gwybodaeth neu ddeunyddiau a fydd yn cael eu rhoi iddynt ar gyfer eu dyletswyddau ar y Bwrdd Cynnwys ac mewn cysylltiad â hynny.
- 2.5 Mae Adran 393 o'r Ddeddf Cyfathrebiadau yn gosod cyfyngiadau ar unigolion o ran datgelu unrhyw wybodaeth heb gael caniatâd y sawl sydd wedi darparu'r wybodaeth.
- 2.6 Os bydd unrhyw wybodaeth yn cael ei datgelu yn groes i'r ddarpariaeth honno, mae hynny'n drosedd a allai arwain at hyd at ddwy flynedd o garchar a/neu ddirwy.
- 2.7 Bydd y cyfyngiadau hyn yn dal yn berthnasol ar ôl i Aelodau roi'r gorau i fod yn Aelodau o'r Bwrdd Cynnwys, mewn perthynas â'r wybodaeth gyfrinachol a gawsant pan oeddent yn y swydd. Pwrpas hyn yw osgoi'r risg bod cwmni penodol yn cael mantais amhriodol dros ei gystadleuwyr drwy gyflogi rhywun a oedd – wrth gyflawni ei ddyletswyddau i Ofcom – yn gallu cael gafael ar wybodaeth dechnegol neu wybodaeth arall y byddai'n deg i'r cystadleuwyr hynny ei hystyried yn gyfrinach fasnachu, neu wybodaeth ynghylch datblygiadau arfaethedig ym mholisi'r Llywodraeth a allai effeithio ar y cwmni hwnnw neu ei gystadleuwyr.

## Pryderon am gamymarfer

- 2.8 Os yw Aelod am godi pryder ynghylch camymarfer posibl, dylai godi ei bryderon yn y lle cyntaf gyda Chadeirydd y Bwrdd Cynnwys ac Ysgrifennydd y Gorfforaeth.

## Polisi diogelwch

- 2.9 Gofynnir i Aelodau'r Bwrdd ddarllen a chydymffurfio â Pholisi Diogelwch Ofcom. Mae'r polisi hwn yn rhoi sylw i nifer o elfennau, gan gynnwys defnydd derbynol o systemau gwybodaeth, diogelwch gwybodaeth, dal gafael a chael gwared ar wybodaeth, delio â thrydydd partion a diogelwch eiddo.

## 3. Buddiannau

---

- 3.1 Ni ddylai buddiannau'r Aelod nac aelodau agos o'i deulu h.y. partneriaid a phlant sy'n ddibynyddion greu'r argraff y gallai eu hamgylchiadau personol ddylanwadu ar gyd-gyngor y Bwrdd Cynnwys nac unrhyw farn gynghori unigol a roddir mewn ymchwiliadau sy'n ymwneud â chynnwys, penderfyniadau ynghylch sancsiynau neu benderfyniadau'r Pwyllgor Etholiadol y gallent fod yn gysylltiedig â nhw. Rhaid i holl Aelodau'r Bwrdd Cynnwys weithredu o fewn yr egwyddorion y cytunwyd arnynt ar gyfer gwrthdaro buddiannau mewn swyddi o'r fath.
- 3.2 Ym mhob achos, mae Ofcom yn cadw'r hawl i benderfynu beth mae gwrthdaro buddiannau posibl neu wirioneddol yn ei olygu, ac i benderfynu a oes modd rheoli gwrthdaro'n synhwyrol drwy ddatganiadau a phrosesau esgusodi (recusals). Pan nad yw hyn yn bosibl, mae Ofcom yn cadw'r hawl i derfynu swydd yr Aelod ar unwaith.

## Datgan buddiannau

- 3.3 Rhaid i Aelodau ddatgan unrhyw fuddiannau gwirioneddol neu rai posibl cyn derbyn eu penodiad, ac wrth iddynt godi yn ystod y penodiad hwnnw. Gofynnir i'r Aelodau ddatgan ym mhob cyfarfod a yw eu buddiannau wedi newid o gwbl, ac mae'n rhaid iddynt lenwi datganiad newydd bob blwyddyn.
- 3.4 Cyn i unrhyw eitem berthnasol gael ei thrafod, dylai Aelodau'r Bwrdd Cynnwys ddatgan unrhyw fuddiannau neu gysylltiadau uniongyrchol neu anuniongyrchol sydd ganddynt. Nid dim ond buddiannau ariannol dylid eu datgan ond y rheini sy'n ymwneud â rhyw fudd materol sydd o fantais i'r naill barti neu'r llall. Gall cyfeillgarwch personol, ar wahân i gydnabod, a buddiannau teuluol hefyd fod yn gysylltiad. Os bydd Aelodau'n ansicr, maent yn cael eu cynghori i ddatgan y cysylltiad er mwyn rhoi cyfle i Aelodau eraill benderfynu a yw'n fuddiant posibl ynteu'n fuddiant gwirioneddol a beth yw'r camau priodol i'w cymryd. Gellir rhoi hysbysiad cyffredinol o fuddiant, a fyddai'n berthnasol i holl gyfarfodydd y Bwrdd Cynnwys.

## Cofrestr Buddiannau

- 3.5 Mae Ofcom yn cadw cofrestr o fuddiannau'r Aelodau. Mae'r gofrestr yn cael ei diweddarau bob blwyddyn, ac mae gwybodaeth berthnasol yn cael ei chyhoeddi ar wefan Ofcom pan fydd newidiadau'n codi.
- 3.6 Mae'r gofrestr yn rhoi manylion am benodiadau cyhoeddus ac elusenol Aelodau, swyddi cyfarwyddwyr, cyflogaeth gysylltiedig, cyfranddaliadau/buddiannau ariannol perthnasol a gweithgareddau perthnasol aelodau'r teulu (fel y diffinnir ym mhwynt 3.1 uchod).
- 3.7 Dylid datgelu cyfranddaliadaethau mewn cwmnïau perthnasol (gan gynnwys cyfranddaliadaethau partneriaid a phlant sy'n ddibynyddion). Mae cwmnïau perthnasol yn cynnwys y rheini sy'n gweithredu yn y sectorau darlledu neu bapurau newydd, gan gynnwys cyflenwyr cynnwys i'r sectorau hynny.
- 3.8 Bydd disgwyl i Aelodau ddatgan unrhyw fuddiannau perthnasol yn flynyddol. Rhwng diweddariadau blynyddol, rhaid i Aelodau roi gwybod i Ysgrifennydd y Gorfforaeth am unrhyw newidiadau i'w buddiannau fel bod modd ystyried natur y mater ac, os yw'n briodol, newid y Gofrestr yn unol â hynny.

## Buddiant yn y sectorau rydym yn eu rheoleiddio

### Cyflogaeth

- 3.9 Cydnabyddir y gallai'r gallu i ennill gan y sector darlledu ac ar-alw ychwanegu gwerth at y cyfraniad y gall Aelodau'r Bwrdd Cynnwys ei wneud at eu gwaith yn Ofcom. Efallai y bydd gan Aelodau'r Bwrdd Cynnwys gysylltiadau cryf â'r diwydiannau darlledu ac ar-alw; o ganlyniad, gellir caniatáu rhai mathau o gyflogaeth â thâl cyn belled â'u bod yn agored ac wedi'u hesbonio a bod unrhyw wrthdaro buddiannau yn cael ei ddatgan a'i drafod yng nghyfarfodydd y Bwrdd Cynnwys cyn pob eitem berthnasol ar yr agenda. Yn gyffredinol, bydd Ofcom yn ceisio sicrhau bod amrywiaeth a chydbwysedd y sgiliau ar y Bwrdd Cynnwys yn golygu na ellir ystyried bod un llais nac un buddiant yn dylanwadu'n ormodol ar y cyngor a roddir ganddo.

- 3.10 Fodd bynnag, rhaid i Aelodau'r Bwrdd Cynnwys osgoi unrhyw amheuaeth y gellid dylanwadu ar eu gwaith i Ofcom gyda gobaith neu ddisgwyliad o gael swydd gyda chwmni neu sefydliad penodol yn y dyfodol, ac mae Ofcom yn cadw'r hawl i farnu a oes modd rheoli'r math hwn o wrthdaro.
- 3.11 Yn unol â hynny, yn ystod eu cyfnod yn y swydd, rhaid i Aelodau, ar y cyfan, osgoi contractau ymgynghori, swyddi cyfarwyddwyr neu gyflogaeth arall gyda sefydliadau cyfryngau sy'n cael eu rheoleiddio gan Ofcom, p'un a ydynt yn drwyddedeion masnachol neu'n wasanaethau sy'n cael eu rheoleiddio ar hyn o bryd, y BBC, sefydliadau sy'n ceisio bod yn drwyddedeion masnachol neu'n wasanaethau sy'n cael eu rheoleiddio, neu gwmni sydd â buddsoddiad sylweddol mewn cwmni o'r fath. Os ceir cynigion cyflogaeth gan gwmni o'r fath (gan gynnwys y BBC), dim ond gyda chaniatâd ymlaen llaw gan Gadeirydd y Bwrdd Cynnwys ac Ysgrifennydd y Gorfforaeth y caiff Aelodau eu derbyn. Efallai y byddai modd caniatáu i Aelodau wneud gwaith ymgynghori achlysurol i gwmnïau mae Ofcom yn eu rheoleiddio neu'n eu trwyddedu, ond dim ond os nad yw'r rôl gyda'r trwyddedai neu'r cwmni hwnnw sy'n cael ei rheoleiddio yn peryglu – nac yn ymddangos ei bod yn peryglu – gallu'r Aelod i gynnig cyngor diduedd i Ofcom. Rhaid trafod y mater gyda Chadeirydd y Bwrdd Cynnwys ac Ysgrifennydd y Gorfforaeth a bydd unrhyw wrthdaro buddiannau ymddangosiadol neu wirioneddol yn cael ei ystyried ynghyd â pha gamau y dylid eu cymryd. Gall hyn gynnwys cynghori'r Aelod na all barhau yn ei rôl ar y Bwrdd Cynnwys mwyach. Rhaid i unrhyw Aelod a allai fod yn dymuno contractio gydag Ofcom fel trydydd parti ar gyfer gwasanaethau arbenigol drafod â'r Cadeirydd ac Ysgrifennydd y Gorfforaeth, ac os ystyrir bod hynny'n briodol, dylai fynd drwy'r broses dendro gystadleuol arferol.
- 3.12 Ym mhob achos, cyn derbyn cyflogaeth am dâl o'r fath, rhaid rhoi gwybod ymlaen llaw i Gadeirydd y Bwrdd Cynnwys (neu yn achos Cadeirydd y Bwrdd Cynnwys, Cadeirydd Ofcom) ac Ysgrifennydd y Gorfforaeth, a rhaid datgelu'r gwaith ar y Gofrestr Buddiannau gyhoeddus. Bydd Ofcom yn cadw'r hawl i dynnu ei ganiatâd yn ôl ar gyfer cyflogaeth am dâl o'r fath unrhyw bryd.

## Cyfyngiadau ar fuddsoddiadau ariannol

- 3.13 Rydym yn cydnabod bod cyflogaeth flaenorol yn y sector cyfathrebiadau yn gallu cynyddu gwerth cyfraniad Aelodau at eu gwaith fel Aelod o'r Bwrdd Cynnwys. Felly, efallai y bydd yn bosibl o bryd i'w gilydd i Aelodau ddal buddsoddiadau ariannol (a phensiynau) mewn sefydliadau sy'n gweithredu yn y diwydiant darlledu neu gyfryngau, o ganlyniad i gyflogaeth flaenorol.
- 3.14 Ar y cyfan, yn y ddwy rôl eithriadol lle gall Aelodau unigol o'r Bwrdd Cynnwys weithredu fel penderfynwyr (hynny yw, ar baneli sancsiynau neu ar y Pwyllgor Etholiadau), ni ddylent gadw unrhyw fuddsoddiadau (na buddsoddiadau eu partneriaid na'u plant sy'n ddibynyddion) nac ymgymryd ag unrhyw waith y mae Ofcom yn penderfynu ei fod yn wrthdaro buddiannau annerbyniol. Mae Ofcom yn cadw'r hawl i farnu a oes modd rheoli gwrthdaro o'r fath ar yr un pryd â bod yn aelod o'r Bwrdd Cynnwys.
- 3.15 Mae cylch gwaith Ofcom yn ymestyn ar draws ystod eang o ddiwydiannau a gweithgareddau rheoleiddio. Fodd bynnag, ar gyfer Aelodau'r Bwrdd Cynnwys, mae'r pryder mwyaf yn ymwneud â buddiannau ariannol yn y cwmnïau hynny y gallai penderfyniadau Ofcom effeithio ar eu gweithgareddau busnes craidd (a phan fo'n berthnasol, pris cyfranddaliadau)

Ile mae'r Bwrdd Cynnwys wedi rhoi cyngor neu wedi gwneud argymhelliad. Yn gyffredinol, bydd hyn wedi'i gyfyngu i gwmnïau yn y sectorau darlledu ac ar-alw, gan gynnwys cyflenwyr cynnwys i'r sectorau hynny.

- 3.16 Rydym yn defnyddio polisi 'dal neu waredu' ar gyfer cwmnïau eraill yn y sector cyfathrebiadau. Mae hyn yn golygu y dylai Aelodau naill ai waredu eu buddsoddiadau ariannol mewn sefydliadau y mae Ofcom yn eu rheoleiddio, neu ddal gafael arnynt drwy gydol eu cyfnod yn y rôl, a'u datgan. Os bydd Aelodau'n dal gafael ar y buddsoddiadau, dylent eu datgan ar gofrestr buddiannau Ofcom.
- 3.17 Dylai Aelodau ddatgan unrhyw fuddsoddiadau sydd gan aelodau agos o'u teulu (fel y diffinnir uchod) mewn sefydliadau y mae Ofcom yn eu rheoleiddio neu'n eu trwyddedu. Er nad oes dim byd i rwystro aelodau agos o'r teulu rhag cyfnewid cyfranddaliadau perthnasol, mae Ofcom yn disgwyl i Aelodau fod yn ofalus gydag unrhyw gyfnewid o'r fath, er mwyn osgoi rhoi unrhyw argraff bosibl bod eu rôl fel Aelod wedi dylanwadu ar unrhyw gyfnewid, neu y byddai'r Aelod – yn unigol neu fel rhan o gwpl/teulu – wedi gallu elwa yn sgil hynny.

## Osgoi gwrthdaro posibl arall

- 3.18 Os oes unrhyw wrthdaro arall, nad yw'n dod o dan baragraffau 3.1 i 3.17 uchod, ni chaiff person sydd â buddiant gymryd rhan mewn unrhyw drafodaethau perthnasol, oni bai fod Aelodau eraill y Bwrdd Cynnwys sy'n bresennol yn penderfynu'n unfrydol bod modd diystyru'r buddiant. Rhaid i benderfyniadau am gymryd rhan fod o blaid y gwaharddiad mwyaf llym a gynigir gan Aelod o'r Bwrdd Cynnwys.

## 4. Cyfathrebiadau allanol

---

### Yr egwyddor gyffredinol

- 4.1 Gall ymddygiad Aelodau'r Bwrdd Cynnwys wrth gyflawni dyletswyddau mewn rhinwedd bersonol, neu ar gyfer sefydliadau eraill, effeithio ar enw da Ofcom am wneud penderfyniadau annibynnol a diduedd sy'n seiliedig ar dystiolaeth.
- 4.2 Pwrpas y pwyntiau isod yw sicrhau nad oes gwrthdaro rhwng buddiannau allanol Aelodau a'r cyngor maent yn ei roi i Ofcom.

### Perthynas â'r Llywodraeth

- 4.3 Y Prif Weithredwr, neu aelodau eraill o'r staff sydd wedi'u hawdurdodi i weithredu ar ran Ofcom, fydd y prif bwynt cyswllt fel arfer rhwng Ofcom a'r Adran Gwyddoniaeth, Arloesi a Thechnoleg neu'r Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon neu'r adrannau perthnasol yn y gweinyddiaethau datganoledig ar faterion o ddydd i ddydd. Rhaid i Aelodau'r Bwrdd Cynnwys weithredu'n annibynnol ar Lywodraeth y DU, ac yn annibynnol ar unrhyw sefydliadau cyfatebol yn y llywodraethau datganoledig.

## Siarad yn gyhoeddus neu ymddangos ar y teledu, radio, ar-lein ac mewn print



- 4.4 Fel egwyddor gyffredinol, Cadeirydd Ofcom neu'r Prif Weithredwr fydd yn siarad yn gyhoeddus ar ran Ofcom fel arfer.
- 4.5 Ar adegau prin, efallai y gofynnir Aelodau'r Bwrdd Cynnwys siarad ar ran Ofcom mewn digwyddiadau i randdeiliaid neu ddigwyddiadau yn y diwydiant, a dylent fod yn ofalus iawn wrth dderbyn unrhyw wahoddiad i siarad yn gyhoeddus, gan gynnwys siarad â newyddiadurwyr, yn rhinwedd Aelod o Fwrdd Cynnwys Ofcom.
- 4.6 Mewn unrhyw sefyllfa o'r fath, dylai Aelodau, i ddechrau, ymgynghori ag Ysgrifennydd y Gorfforaeth a'r Cyfarwyddwr Cyfathrebiadau, fel y bo'n briodol. Os rhoddir caniatâd, ni ddylai Aelodau ddatgan unrhyw safbwyntiau nad ydynt yn cyd-fynd â pholisïau cytunedig Ofcom neu a allai roi argraff o bleidgarwch neu ogwydd gwleidyddol o unrhyw fath.
- 4.7 Dylai Aelodau hefyd osgoi datgan barn bersonol yn gyhoeddus ar faterion pan nad yw polisi Ofcom ar hynny wedi cael ei bennu (gan gofio ei bod yn bosibl iawn bod Aelodau wedi bod yn cynnig cyngor – ac wedi cael gweld gwybodaeth – fel rhan o'r broses o ddatblygu'r polisi), a honno'n farn sy'n seiliedig ar rôl yr Aelod yn Ofcom. Ni ddylai Aelodau ddatgan barn bersonol pan allai hynny niweidio enw da Ofcom.

#### Mewn rhinwedd bersonol ar faterion heb fod yn gysylltiedig ag Ofcom

- 4.8 Nid yw Aelodau'n cael eu gwahardd yn llwyr rhag delio â'r cyfryngau mewn rhinwedd bersonol nad yw'n ymwneud ag Ofcom, nac wrth ddilyn diddordeb proffesiynol – er enghraifft, fel perfformwyr, arbenigwyr, beirniaid/adolygwyr (critics) neu sylwebwyr. Nid yw Aelodau'n cael eu gwahardd yn gyfan gwbl rhag: ymddangos ar y teledu neu'r radio; cynhyrchu rhaglenni teledu, radio neu ar-alw; ysgrifennu blogiau/colofnau ar-lein neu mewn cylchgronau neu bapurau newydd; neu wneud cyfraniadau ar gyfryngau cymdeithasol (e.e. X, Facebook, LinkedIn a Google ac ati (gyda'i gilydd, y 'gweithgareddau a ganiateir').
- 4.9 Gall Aelodau fynegi safbwyntiau personol ar yr amod eu bod yn dweud yn glir eu bod yn siarad neu'n ysgrifennu mewn rhinwedd bersonol yn unig, a'u bod yn datgan eu barn breifat eu hunain ar faterion nad ydynt yn rhan o ystod o gyfrifoldebau Ofcom, neu ar faterion sy'n ddadleuol o safbwynt diwydiannol, gwleidyddol a chyhoeddus sy'n berthnasol iddynt.
- 4.10 Fodd bynnag, dylai Aelodau fod yn ofalus wrth wneud hynny. Er enghraifft, dylid osgoi sylwadau a allai gael effaith negyddol ar enw da Ofcom (gan nodi y dylai'r holl sylwadau neu negeseuon ar gyfryngau cymdeithasol gael eu hystyried yn rhai cyhoeddus), a sylwadau ar bolisïau Ofcom. Rhaid bod yn ofalus o ran materion sy'n ddadleuol o safbwynt gwleidyddol, diwydiannol neu gyhoeddus y gellid ystyried eu bod yn peryglu enw da'r Bwrdd Cynnwys am ddiueddrwydd neu wrthrychedd ei gyngor yn y maes darlledu neu ar-alw neu o ran gwneud penderfyniadau rheoleiddio economaidd. Er enghraifft, gall Aelodau'r Bwrdd Cynnwys sy'n ymddangos mewn rhinwedd arall fynegi barn bersonol am fater nad yw'n gysylltiedig ag Ofcom. Fodd bynnag, byddai llobio neu fynegi barn yn aml am faterion sy'n ddadleuol o safbwynt cyhoeddus, pan fyddai modd ystyried bod hynny'n dylanwadu ar benderfyniadau'r Bwrdd Cynnwys ar gyngor ar faterion rheoleiddio yn anghydnaws â bod yn Aelod. Cyn postio ar-lein, efallai y bydd Aelodau'n dymuno ystyried:
- A yw hwn yn fater hynod wleidyddol, sensitif neu gynhennus y mae gan bobl farn wahanol iawn yn ei gylch?
  - A yw hwn yn fater y mae gan Ofcom swyddogaeth reoleiddio uniongyrchol mewn perthynas ag ef?

- Gan ystyried fy rôl, a allai postio am y mater hwn gwestiynu didueddrwydd neu annibyniaeth Ofcom, neu ganfyddiad y cyhoedd?

4.11 I helpu gyda'r uchod, bydd Aelodau'n cael eu gwahodd i dynnu sylw Ysgrifennydd y Gorfforaeth a'r Cyfarwyddwr Cyfathrebiadau at unrhyw erthygl arfaethedig ar-lein neu mewn papur newydd neu gylchgrawn - neu ymddangosiad ar raglen deledu neu radio, neu at gynhyrchu rhaglen o'r fath. Bydd hyn yn gyfle i gael trafodaeth ynghylch sut byddai modd rheoli hynny'n synhwyrol.

## Mynd i gynadleddau

4.12 Dylai pob gwahoddiad i fynd i ddigwyddiadau i randdeiliaid neu ddigwyddiadau'r diwydiant neu i siarad ynddynt gael ei ddangos i'r Prif Weithredwr i ddechrau neu, yn ei absenoldeb, i'r Cyfarwyddwr Cyfathrebu, i gael cyngor. Rhaid cymryd gofal i sicrhau bod gan Ofcom gynrychiolaeth briodol mewn digwyddiadau, a bod Aelodau'n cael eu briffio'n briodol cyn mynd iddynt.

## Delio â rhanddeiliaid yn ystod cyfnodau purdah

4.13 Dylai Aelodau osgoi ymweld a/neu gymdeithasu â rhanddeiliaid yn ystod cyfnodau cyn etholiadau neu gyfnodau 'purdah' – hynny yw, pan fydd penderfyniad arwyddocaol ar y gweill sy'n ymwneud â'r rhanddeiliad hwnnw, neu'n effeithio arno.

## 5. Materion eraill

---

### Ymddygiad a saith egwyddor bywyd cyhoeddus

5.1 Mae'n hanfodol bod Aelodau unigol ac Ofcom yn cadw eu henw da o ran didueddrwydd, gonestrwydd a safonau proffesiynol uchel. Ni ddylai arsylwyr allanol fyth gael unrhyw resymau dilys dros amau a yw barn neu fuddiannau gwleidyddol neu fuddiannau preifat Aelodau yn dylanwadu ar ein cyngor neu ein penderfyniadau, neu a fyddai Aelodau'n gallu elwa ar yr wybodaeth sydd ar gael iddynt yn sgil eu gwaith.

5.2 Mae 7 egwyddor bywyd cyhoeddus yn berthnasol i unrhyw un sydd â swydd gyhoeddus. Mae hyn yn cynnwys pobl sy'n cael eu hethol neu eu penodi i swydd gyhoeddus – yn genedlaethol ac yn lleol – a phawb sy'n cael eu penodi i weithio:

- yn y gwasanaeth sifil
- mewn llywodraeth leol
- yn yr heddlu
- yn y gwasanaeth llys a'r gwasanaeth prawf
- mewn cyrff cyhoeddus anadrannol
- mewn gwasanaethau iechyd, addysg, cymdeithasol a gofal

Mae'r egwyddorion hefyd yn berthnasol i bawb mewn sectorau eraill sy'n darparu gwasanaethau cyhoeddus. Cawsant eu cyflwyno'n gyntaf gan yr Arglwydd Nolan yn 1995, ac maent wedi'u cynnwys yng Nghod y Gweinidogion. I gael rhagor o wybodaeth am y 7 egwyddor a gwaith y Pwyllgor Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus, ewch i wefan a safle blog y Pwyllgor.

- 5.3 Rhaid i Aelodau sicrhau bod eu hymddygiad yn cyd-fynd â 7 egwyddor bywyd cyhoeddus, sydd wedi'u hatodi i'r Cod hwn.

## Gweithgareddau gwleidyddol

- 5.4 I gydymffurfio â statws Ofcom fel rheoleiddiwr annibynnol, mae'n amhriodol i unrhyw Aelod gymryd rhan mewn gwleidyddiaeth. Mae hyn yn cynnwys dal swydd gwleidyddol ar lefel genedlaethol, ranbarthol neu leol neu ymgeisio am swydd o'r fath, cymryd rhan mewn ymgyrch gwleidyddol i gefnogi plaid gwleidyddol, a chyfrannu mwy na £11,180 i blaid gwleidyddol mewn blwyddyn galendr<sup>3</sup>. Mae gweithio'n llawn-amser i unrhyw adran o'r Llywodraeth Ganolog, neu fel swyddog yn y gwasanaeth sifil (gan gynnwys yn y gwledydd datganoledig) neu i lywodraeth leol, yn annerbyniol hefyd.
- 5.5 Os bydd Aelodau'n ansicr, gofynnir iddynt drafod â Chadeirydd y Bwrdd Cynnwys ac Ysgrifennydd y Gorfforaeth.

## Atebolrwydd troseddol a sifil

- 5.6 Er bod unrhyw achos cyfreithiol a gychwynnir gan drydydd parti yn debygol o gael ei ddwyn yn erbyn Ofcom fel endid corfforaethol, mewn achosion eithriadol gellir dwyn achos (sifil neu, mewn rhai amgylchiadau, achos troseddol) yn erbyn y Cadeirydd neu Aelodau unigol eraill. Er enghraifft,
- 5.7 mae'n bosibl y bydd Aelodau Bwrdd yn atebol yn bersonol os byddant yn gwneud datganiad twyllodrus neu esgeulus sy'n arwain at golled i drydydd parti. Mae'n bosibl y bydd Aelodau hefyd yn atebol am dorri cyfrinachedd o dan gyfraith gwlad, neu o dan ddeddfwriaeth masnachu mewnol, os byddant yn camddefnyddio gwybodaeth a gawsant yn rhinwedd eu rôl.
- 5.8 Fodd bynnag, ni fydd Aelodau sy'n gweithredu'n onest, yn rhesymol ac yn ddi-dwyll a heb esgeulustod yn gorfod bodloni unrhyw atebolrwydd sifil personol a fydd yn codi wrth iddynt gyflawni eu dyletswyddau i Ofcom, neu wrth eu cyflawni'n honedig. Bydd Ofcom yn indemnio'r Aelodau yn erbyn hawliadau yn yr amgylchiadau hyn.

## Treuliau

- 5.9 I hawlio treuliau teithio a threuliau eraill, mae'n rhaid i'r gwariant fod yn rhesymol ac yn angenrheidiol ar ran y Bwrdd Cynnwys yn unol â Pholisi Treuliau Ofcom. Ni ellir teithio gyda thocynnau dosbarth cyntaf yn gyffredinol, a dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y bydd hynny'n cael ei dderbyn. Mae'n rhaid gwneud pob hawliad treuliau ar ffurflen hawlio briodol Ofcom, a rhaid eu cyflwyno o fewn 90 diwrnod i ddyddiad y gwariant. Mae'n annhebygol y bydd treuliau a gyflwynir yn hwyrach na hynny'n cael eu talu.

---

<sup>3</sup> Rhaid cyhoeddi enw rhoddwr ar wefan y Comisiwn Etholiadol os yw'r rhoddion, yn unigol neu ar y cyd, a gaiff eu gwneud gan yr unigolyn hwnnw dros flwyddyn galendr yn cyfateb i swm sy'n uwch na'r ffigur hwn a ddynodir gan y Comisiwn ar unrhyw adeg benodol.

## Rhoddion a Lletygarwch

### Rhoddion

- 5.10 Mae'n bolisi gan Ofcom i beidio â derbyn rhoddion gan unigolyn na sefydliad, ac i beidio â darparu rhoddion o'r fath. Os bydd unigolyn neu sefydliad yn mynnu rhoi rhodd i Aelod yn rhinwedd ei rôl fel Aelod, a bod y rhodd yn werth mwy na £10, dylid ei rhoi i elusen a ddewisir gan Ofcom. Gellir derbyn rhoddion sy'n werth llai na £10.
- 5.11 Rhaid i'r holl roddion sy'n werth mwy na £10 gael eu datgan a'u cofnodi ar y Gofrestr Rhoddion a Lletygarwch.

### Lletygarwch

- 5.12 Mae'r problemau a'r manteision sy'n gysylltiedig â derbyn lletygarwch yn amrywio'n fawr ar draws y diwydiannau sy'n cael eu rheoleiddio gan Ofcom.
- 5.13 Dylai Aelodau roi sylw gofalus i'r cyngor yn y paragraff canlynol wrth benderfynu a ydynt am dderbyn cynigion lletygarwch ai peidio. Dylid tybio na ellir derbyn cynigion lletygarwch gan y sefydliadau hynny y mae Ofcom yn eu rheoleiddio. Rhaid i'r Aelod ysgwyddo'r baich o egluro pam y dylid derbyn cynnig o letygarwch.
- 5.14 Dylai Aelodau ystyried y canllawiau cyffredinol a ganlyn, a all helpu i asesu rhinweddau cymharol derbyn gwahoddiad:
- Categori 1: Mae'n bosibl y gellir derbyn lletygarwch mewn digwyddiadau sy'n cynnig cyfleoedd i rwydweithio â rhanddeiliaid Ofcom, ac felly a allai hyrwyddo neu gyfrannu at waith Ofcom. Er enghraifft, mynd i ginio gwobrau diwydiant.
  - Categori 2: Mae lletygarwch sy'n gysylltiedig â gwaith a gynigir gan un rhanddeiliad neu drwyddedai yn dderbyniol, pan fydd yn amlwg bod hynny o werth i waith Ofcom ac i'r diwydiant dan sylw yn ehangach. Er enghraifft, cinio gwaith.
  - Categori 3: Dylid gwrthod yn gwrtais unrhyw gynnis lletygarwch sydd o fudd personol i'r sawl a fydd yn derbyn y cynnig os bydd yn anodd cyfiawnhau'r budd i Ofcom, neu os oes risg o duedd ymddangosiadol neu sylw niweidiol. Er enghraifft, gwahoddiadau gan rhanddeiliaid Ofcom i ddigwyddiadau diwylliannol neu chwaraeon, fel cael cynnig tocynnau i ddigwyddiad Proms y BBC, i rownd derfynol Cwpan yr FA, neu i gyngerdd yn yr O2 Arena.

### Cofrestr rhoddion a lletygarwch

- 5.15 Bydd Ofcom yn cadw cofrestr o roddion a lletygarwch, lle dylai pob cynnig o letygarwch perthnasol y mae Aelodau Bwrdd wedi'i dderbyn, neu wedi'i ddarparu, gael ei gofnodi at ddibenion atebolrwydd a chysondeb. Bydd y gofrestr hon ar gael i'r cyhoedd.
- 5.16 Mae'r gofrestr hon yn cael ei chyhoeddi ar wefan Ofcom. Mae'n rhaid i Aelodau roi gwybod i Ysgrifennydd y Gorfforaeth am yr holl roddion a lletygarwch y maent yn eu derbyn neu'n eu darparu.
- 5.17 Gall Ysgrifennydd y Gorfforaeth roi cyngor i Aelodau ynghylch rhoddion a lletygarwch perthnasol. Dylid tynnu sylw Ysgrifennydd y Gorfforaeth at unrhyw rai y bydd Aelodau yn eu derbyn, a bydd yr Ysgrifennydd yn diweddarau'r Gofrestr Rhoddion a Lletygarwch yn rheolaidd. Nid sensora yw bwriad y broses hon, ond sicrhau yn gyntaf bod gan Ofcom lefel briodol o gynrychiolaeth mewn digwyddiadau neu swyddogaethau, ac yn ail, sicrhau na ellir

awgrymu unrhyw duedd wirioneddol nac ymddangosiadol o safbwynt unrhyw randdeiliad penodol.

## Diogelu data

- 5.18 At ddibenion cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth Diogelu Data, mae Aelodau'n rhoi caniatâd i Ofcom gadw, prosesu a chael mynediad at eu data personol at unrhyw ddibenion. Bydd eich gwybodaeth bersonol (ac eithrio'r buddiannau rydych chi'n eu datgan a'ch bywgraffiad, a fydd yn cael eu cyhoeddi ar y wefan) yn cael ei chadw'n gyfrinachol gan Ofcom ac ni fydd yn cael ei datgelu i drydydd partïon, oni bai ei bod yn ofynnol i ni wneud hynny yn ôl y gyfraith neu pan fyddwn wedi cael eich caniatâd ymlaen llaw. Mae datganiad preifatrwydd data cyffredinol Ofcom yn nodi rhagor o wybodaeth.

## Cyfyngiadau gadael

- 5.19 Ar ôl i'w swydd ddod i ben, rhaid i Aelodau ddychwelyd yr holl eiddo (gan gynnwys y canlynol, ond heb eu cyfyngu i hynny: dogfennau a meddalwedd, cardiau credyd, cyfarpar cyfrifiadurol, allweddï a chardïau diogelwch) sy'n eiddo i Ofcom.

## 6. Atodiad: Saith Egwyddor Bywyd Cyhoeddus

---

### Anhunanoldeb

Dim ond gweithredu er budd y cyhoedd y dylai deiliaid swyddi cyhoeddus ei wneud.

### Uniondeb

Ni ddylai deiliaid swyddi cyhoeddus eu rhoi eu hunain o dan unrhyw rwymedigaeth i bobl neu sefydliadau a allai geisio dylanwadu'n amhriodol arnynt wrth iddynt wneud eu gwaith. Ni ddylent weithredu na gwneud penderfyniadau er mwyn cael manteision ariannol neu unrhyw fanteision perthnasol eraill iddynt eu hunain, eu teulu neu eu ffrindiau. Rhaid iddynt ddatgan a datrys unrhyw fuddiannau a pherthynas.

### Gwrthrychedd

Rhaid i ddeiliaid swyddi cyhoeddus weithredu a gwneud penderfyniadau'n ddiduedd, yn deg ac ar sail teilyngdod, gan ddefnyddio'r dystiolaeth orau a heb wahaniaethu neu ragfarn.

### Atebolrwydd

Mae deiliaid swyddi cyhoeddus yn atebol i'r cyhoedd am eu penderfyniadau ac am yr hyn y maent yn ei wneud, a rhaid iddynt ganiatáu i eraill graffu arnynt yn y modd sydd yn angenrheidiol er mwyn sicrhau hynny.

### Bod yn agored

Dylai deiliaid swyddi cyhoeddus weithredu a gwneud penderfyniadau mewn modd agored a thryloyw. Ni ddylai gwybodaeth gael ei chadw rhag y cyhoedd oni bai fod rhesymau clir a chyfreithlon dros wneud hynny.

### Gonestrwydd

Dylai deiliaid swyddi cyhoeddus fod yn eirwir.

### Arweinyddiaeth

Dylai deiliaid swyddi cyhoeddus ymddwyn yn unol â'r egwyddorion hyn. Dylent fynd ati i hyrwyddo a chefnogi'r egwyddorion hyn yn gadarnhaol a bod yn barod i herio ymddygiad gwael pryd bynnag y'i gwelir.